

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ที่ส่งรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้ง 4 เขต จำนวน 843 โรงเรียน เลือกลุ่มตัวอย่างโดย

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครื่องซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 265 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายให้กระจายสัดส่วนไปตามขนาดของโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้น โดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 51 ข้อ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 265 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 265 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและจัดอันดับความสำคัญ

4.3 ข้อมูลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกตามตัวแปรประสพการณ์ในการบริหารงานและขนาดของโรงเรียน ใช้ F-test และการทดสอบค่า F (One-way ANOVA) และทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

I. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก พบว่า

1.1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือข้อ 2 นักเรียนได้รับการช่วยเหลือด้านการเรียน อันดับ 2 ข้อ 3 ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และอันดับ 3 ข้อ 15 ส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับผลงานของกลุ่มและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

1.2 มาตรฐานด้านครู โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือข้อ 21 ประเมินผลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อันดับ 2 ข้อ 31 ครูมีการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และอันดับ 3 ข้อ 22 ประเมินความสามารถของผู้เรียนตาม เนื้อหาสาระของหลักสูตร

1.3 มาตรฐานด้านผู้บริหาร โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือข้อ 50 ปลูกฝังลักษณะความเป็นประชาธิปไตยแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง อันดับ 2 ข้อ 49 ใช้สิทธิของตนเองในขอบเขตอันควรและเหมาะสม และอันดับ 3 ข้อ 47 บริหารงาน โดยใช้รูปแบบการกระจายอำนาจ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด บุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก มีดังนี้

2.1 ตามตัวแปรประสพการณ์ในการบริหารงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ตัวความแปรปรวนของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แสดงความคิดเห็นเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ส่งเสริม ผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 2) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการทำงานและ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และ3) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงหาความรู้ด้วยตนเอง

3.2 มาตรฐานด้านครู เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ควรส่งเสริมให้มี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ควรจัดองค์การบริหารอย่างเป็นระบบและ 3) ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

3.3 มาตรฐานด้านผู้บริหาร เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ควรบริหาร การศึกษาแบบประชาธิปไตย 2) ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และ3) ควรส่งเสริมให้มีการประเมินผลตามสภาพจริง

อภิปรายผล

1. การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตาม เกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือ นักเรียนได้รับการช่วยเหลือด้านการเรียน อันดับ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และอันดับ 3 ส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับผลงานของกลุ่มและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุ วิเศษชุมพล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และงานวิจัยของ จำเนียร ใจสำคัญ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากคือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนงานวิจัยของ วุฒินันท์ ออบอุ้น (2544 : 67 - 69) ได้ศึกษา ความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกให้นักเรียนเตรียมใจให้เปิดกว้างยอมรับสภาพและความคิดเห็นของบุคคลอื่น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการช่วยเหลือนักเรียนทางด้านการเรียน เพราะว่า การบริหารจัดการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนมีเป้าหมายที่สำคัญในการจัดการบริหารคือ คุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้มีศักยภาพในการคิด ผู้บริหารสถานศึกษาคือ บุคคลที่สำคัญเปรียบเสมือนหัวหน้าที่มีหน้าที่นำพาบุคคลอื่น ๆ ในหน่วยงานหรือองค์กรให้ขับเคลื่อนไปได้ ผู้บริหารจึงต้องมีความเป็นผู้นำในระบบคุณภาพคือ ทุกคนร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันรับผิดชอบ ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ก็จะยึดหลักการในการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์และสังคม มีความพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ซึ่งในการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไปมุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ส่วนงานในด้านอื่น ๆ เป็นงานที่จะต้องสนับสนุนงานวิชาการให้มีความสำเร็จตามที่หน่วยงานได้ตั้งเป้าหมายไว้ ฉะนั้น สถานศึกษาจึงมีเป้าหมายหลักในการบริหารจัดการเป็นแบบอย่างเดียวกันคือ นักเรียนต้องมีคุณภาพตรงตามความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเห็นอยู่ในระดับมาก

1.2 มาตรฐานด้านครู โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือ ประเมินผลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อันดับ 2 ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของ

ผู้เรียนอย่างหลากหลาย และอันดับ 3 ประเมินความสามารถของผู้เรียนตามเนื้อหาสาระของหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตร เตโช (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ครูมีการประเมินผลครบทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม และงานวิจัยของ ระพี น สุวรรณมุข (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษา ปีการศึกษา 2541 สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดยโสธร พบว่า ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดงานวิจัยของ ศักดา ทวีชัยวิญเมือง (2543 : 110 – 116) ได้ศึกษา การบริหารงานจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านเครื่องมือและวิธีการวัดผล และการประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดย สภาพที่โรงเรียนบริหารงานมากคือ การจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดผลและการประเมินผล

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการประเมินผลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพราะการดำเนินงานทางด้านการจัดการศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นวางแผน ขั้นดำเนินงาน ขั้นตรวจสอบหรือขั้นประเมินผลและขั้นปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะมีปรับเปลี่ยนเพื่อการแสวงหาวิธีการที่น่าจะได้ผลดีที่สุด จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้แบบใหม่เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยคือ การประเมินผลผู้เรียนต้องประเมินตามสภาพจริง การจัดการเรียนการสอนต้องปรับสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม โดยเฉพาะการใช้สื่อหรือเครื่องมือในการประกอบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องมีการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งวิธีการประเมินผล กระบวนการทำงานเหล่านี้จะส่งผลที่นักเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารจัดการ อำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปตามกรอบทิศทางที่ทางโรงเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น การประเมินผลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้ทราบความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาเป็นระยะ ๆ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ก็จะให้ความสำคัญในด้านคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลักอยู่แล้ว จึงส่งผลทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเห็นอยู่ในระดับมาก

1.3 มาตรฐานด้านผู้บริหาร โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือ ปลูกฝังลักษณะความเป็นประชาธิปไตยแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง

อันดับ 2 ใช้สิทธิของตนเองในขอบเขตอันควรและเหมาะสม และอันดับ 3 บริหารงานโดยใช้รูปแบบการกระจายอำนาจ สอดคล้องกับ ปรีชา มีพงษ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่ให้แนวคิดไว้ว่า การศึกษาของคนทั้งมวลจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อสังคมทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และงานวิจัยของ เศรษฐศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า เห็นด้วยในระดับมากในด้านการกระจายอำนาจ ด้านการมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำ สำหรับงานวิจัยของ นพนรช เดิมทรัพย์ (2543 : 83 – 84) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ต้องการให้มีการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริหารจัดการรวมทั้งการกระจายอำนาจลงสู่สถานศึกษาโดยตรง ตลอดจน ชีระ รุญเจริญ (2545 : 49) ที่ให้แนวคิดไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์กรหรือตามระดับชั้นขององค์กร โดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นประชาธิปไตยแก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะว่า การบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองร่วมกันบริหารจัดการศึกษาตามกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารหาแนวทางในการดำเนินงานโดยไปร่วมกับชุมชนเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม ชักชวน และบริการร่วมกับชุมชนรวมทั้งมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาจึงมีการร่วมกับพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคลและงานบริหารงานทั่วไปก็จะต้องให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ผู้บริหารส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยให้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานรวมทั้งมีการเปิดโอกาสให้ตัดสินใจในรูปของคณะทำงานซึ่งถือได้ว่าเป็นการบริหารงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก มีดังนี้

2.1 ตามตัวแปรประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่มีประสพการณ์ในการบริหารงานต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์น้อยกว่าจะมีการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามกรอบที่ทางราชการกำหนดเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์น้อยจะคำนึงถึงระเบียบ กฎและกฎหมายที่กำหนด เพราะเกรงว่าจะผิดพลาดในการบริหารงานทำให้การจัดการศึกษาเกิดความเสียหาย ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์ในการบริหารมากกว่ามักจะมีการบริหารจัดการแบบสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การบริหารจัดการจึงมุ่งผลไปที่ประสิทธิภาพของงานและคุณภาพของงาน เป็นสำคัญ ทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญแตกต่างกัน

2.2 ตัวความแปรขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีบริบทของโรงเรียน ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นจำนวนนักเรียน บุคลากรและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการ มีความสลับซับซ้อนที่แตกต่างกันรวมทั้งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในการดำเนินการก็มีจำนวนที่แตกต่างกัน เนื่องจาก การได้รับงบประมาณจากทางราชการคำนวณจากรายหัวจำนวนนักเรียนเป็นหลัก จึงทำให้มีความแตกต่างกัน ทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก แสดงความคิดเห็นเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 2) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และ3) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์อาภา หิรัญวาจิด (2544 : 104) ได้ศึกษา การพัฒนาตนเองของผู้เรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนแบบยึดเด็กเป็นสำคัญในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ตามทัศนะของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง พบว่า บุคลากร โดยรวมมีทัศนะต่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน ในด้านการแสวงหาความรู้อยู่ในระดับมาก และศุภลักษณ์ ไชยสาร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ในด้านการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความต้องการให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้นักเรียน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ซึ่งถือได้ว่าเยาวชนไทยจะต้องได้รับการพัฒนาในด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่แล้วเพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลง การประกอบอาชีพมีการแข่งขันกันสูง ส่งผลต่อ คุณธรรมจริยธรรมของเด็ก ดังนั้น การจัดการศึกษาควรให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนซึ่ง สอดคล้องกับมาตรฐานด้านผู้เรียนคือ มาตรฐานที่ 1 ความว่า ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะเป็นอันดับหนึ่ง

3.2 มาตรฐานด้านครู เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ควรจัดองค์การบริหารอย่างเป็นระบบ 3) ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์เดช ฐานะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหาร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีสาเหตุ มาจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาได้กำหนดไว้คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 22 ความว่า การจัดการศึกษาต้อง ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะเป็นอันดับหนึ่ง

3.3 มาตรฐานด้านผู้บริหาร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ควรบริหาร การศึกษาแบบประชาธิปไตย 2) ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง 3) ควรส่งเสริมให้มี การประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ เศรษฐภูภักดี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอหนอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ควรมีการประเมินผล ตามสภาพจริงจากเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาแบบ ประชาธิปไตย เพราะว่า การบริหารยุคใหม่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายใน การดำเนินการ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับคณะครู ผู้เรียนและผู้ปกครองนักเรียน การบริหารจัดการจึงมีความจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย จึงทำให้กลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะเป็นอันดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก สามารถประมวลเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

- 1.1 สถานศึกษาควรสนับสนุนผู้เรียนด้านการเรียนรู้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 1.2 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้า
- 1.3 สถานศึกษาควรฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

2. มาตรฐานด้านครู

- 2.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินผลตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย
- 2.2 สถานศึกษาควรมีการประเมินผลอย่างหลากหลายและมีความเหมาะสม
- 2.3 สถานศึกษาควรมีการประเมินผลตามสาระของหลักสูตรสถานศึกษาครบตาม

กระบวนการประเมินผล

3. มาตรฐานด้านผู้บริหาร

3.1 สถานศึกษาควรมีการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับบุคลากรทุกคนอย่างต่อเนื่อง

- 3.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรให้จัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างจริงจัง
- 3.3 สถานศึกษาควรมีการบริหารงานการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยให้ทุกฝ่าย

ร่วมดำเนินการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก
2. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยอาศัยประชากรที่มีขอบเขตกว้างขวางในจังหวัดอื่น ๆ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยการประเมินผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ